

بررسی عوارض جانبی دوز کم و طولانی مدت اریترومایسین در درمان ضایعات مزمن ریوی ناشی از گاز خردل

یونس پناهی^{۱*} Ph.D.، مصطفی قانعی^{۲*} M.D.، جعفر اصلانی^{۳*} M.D.، حمیدرضا سعیدفر^{۴*} M.D.، شروین آثاری^{۵**} M.D.

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (ع) - مرکز تحقیقات آسیبهای شیمیایی - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (ع) - مرکز تحقیقات بالینی

تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۳۸۶/۳/۱۵

تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۶/۳/۱۰

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۵/۱۱/۲۵

خلاصه

مقدمه: برونشیولیت انسدادی به عنوان یکی از عوارض مواجهه با گاز خردل شناخته شده است. تجویز طولانی مدت دوز کم ماکرولیدها در درمان بیماران مبتلا به برونشیولیت انسدادی ناشی از مواجهه با گاز خردل مفید به نظر می‌رسد. تا کنون عوارض این داروها در بیماران مبتلا به برونشیولیت انسدادی ناشی از گاز خردل بررسی نشده است. در این مطالعه عوارض اریترومایسین به مقدار ۴۰۰mg روزانه در طول مدت ۶ ماه در برابر دارونما در درمان برونشیولیت انسدادی ناشی از گاز خردل بررسی شد.

مواد و روش کار: مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی دو سوکور در مرکز مطالعات مصدومین شیمیایی دانشگاه بقیه... (ع) صورت گرفت. ۱۲۰ بیمار برونشیولیت انسدادی ناشی از گاز خردل به صورت تصادفی وارد دو گروه شدند. ۶۰ نفر از بیماران، اریترومایسین روزانه ۴۰۰ میلی گرم (گروه ۱) و ۶۰ نفر، دارونما دریافت کردند (گروه ۲). دوره درمان ۶ ماه در نظر گرفته شد. عوارض دارو (سردرد، راش ماکولوپاپولر، فارنژیت، تهوع، استفراغ، اسهال، درد شکم، گیجی، تب و زردی) در هر دو گروه ارزیابی شد.

نتایج: شایعترین عوارض در گروه گیرنده اریترومایسین به ترتیب فارنژیت (۳۷/۵۰٪) و سردرد (۳۶/۳۶٪) و در گروه گیرنده دارو نما به ترتیب فارنژیت (۳۷/۵۰٪) و راش ماکولوپاپولر (۳۷/۵۰٪) گزارش شدند. شیوع سردرد، درد شکم، زردی، گیجی، استفراغ و اسهال در گروه گیرنده اریترومایسین بیشتر از دارونما بود.

بحث: با توجه به مطالعات قبلی مبنی بر شدت عوارض جانبی اریترومایسین و اثر آن در کاهش استفاده بیماران از این دارو و همچنین کاهش نتایج درمانی، استفاده از سایر ماکرولیدها مانند کلاریترومایسین و آزیترومایسین در درمان برونشیولیت انسدادی ناشی از گاز خردل توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: برونشیولیت انسدادی، عوارض جانبی، گاز خردل، اریترومایسین، ماکرولید.

مقدمه

عوارض به صورت فیبروز ریه، آسم و برونشیت مزمن گزارش می‌شد [۱-۴]. بر همین اساس، درمانی که مورد استفاده قرار می‌گرفت، کورتیکواستروئیدها و برونکودیلاتورها بودند که بیماران

از میان عوارض مزمن گاز خردل، عوارض ریوی به عنوان مهمترین و شایعترین عارضه‌ها شناخته می‌شود. تا چندی پیش

۱- استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (ع) - نویسنده مسؤول

۲- استاد دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (ع)

۳- دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (ع)

۴- پزشک عمومی دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (ع)

۵- پزشک عمومی موسسه طب و توسعه بهداشت